

10. 3. 2021

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exhibicionismus jako trestný čin výtržnictví dle ustanovení § 358 trestního zákoníku

Exhibicionismus je vcelku rozšířeně páchaným činem, avšak psáno o něm je asi tak hojně, jako roste šafrán. Tento příspěvek má tedy za cíl krátké shrnutí dosavadních dostupných poznatků ve vztahu k exhibujícímu jednání a jeho klasifikaci jako trestný čin výtržnictví podle ustanovení § 358 trestního zákoníku.

Odhalování genitálu na veřejnosti není činností, která by dnešní společností byla chápána, jako chování odpovídající společenským normám, ba spíše je činností vzbuzující veřejné pohoršení. Tato činnost, nazývána exhibicionismus, může být chápána jako projev duševní nemoci, jako sexuální odchylka či jako jedna z forem kriminality.

Exhibicionismus je velmi často páchaným sexuálním prohřeškem. Velkou většinu exhibicionistů tvoří muži a většina těchto mužů se takového jednání dopouští před neznámými mladými ženami. Tzv. genitální exhibicionisty (tedy osoby vystavující na odiv své pohlavní orgány) lze rozdělit do dvou skupin, přičemž první skupina vystavuje okolí na odiv svůj ochablý penis a vyznačuje se pocitu studu, zatímco druhá skupina ukazuje ztopořený penis a tento stav dále běžně podporuje masturbací. Druhá skupina se též vyznačuje tím, že stud necítí, ba naopak její zástupci prožívají sexuální uspokojení, které plyne z aktu odhalení svého genitálu přihlížejícím osobám[1]. Taktéž muži z druhé skupiny vykazují větší tendenci k páchání další trestné činnosti a též s postupujícím věkem dochází ke zvyšování jejich agresivity ve snaze na sebe upozornit[2].

Místa, kde se pachatelé tohoto jednání dopouští, jsou různá, není tedy exhibicionistou jen ten, kdo odpovídá celospolečenské představě ochablého starce vnořujícího se s rozhaleným kabátem z křoví před nic netušící mladou ženou. Tomuto odpovídá i znění ustanovení § 358 odst. 1 trestního zákoníku, když připouští spáchání „*veřejně, nebo na místě veřejnosti přístupném*“, kde ovšem v případě exhibicionismu vyvstává otázka, jaké místo je takovým veřejně přístupným místem.

Ostatně k tomuto se již vyjádřil i Nejvyšší soud, když ve svém usnesení ze dne 7. 11. 2012, sp. zn. 8 Tdo 1270/2012 deklaruje, že takovýmto místem veřejnosti přístupným může být také „*vozidlo, ve kterém se pachatel dopustí hrubé neslušnosti či výtržnosti. Předpokladem je však to, aby vozidlo zpřístupnil i jiným osobám (např. otevřel okno nebo dveře, rozsvítil interiér vozidla), a tím jim umožnil vnímat průběh děje ve vozidle.*“

Exhibicionismus je současně parafilíí, sexuální poruchou ve způsobu ukojování tohoto pudu[3]. Jako takový ho tedy lze kvalifikovat jako duševní poruchu ve smyslu § 123 trestního zákoníku, neboť duševní poruchou se dle tohoto ustanovení rozumí mimo duševní poruchy vyplývající z duševní nemoci i hluboká porucha vědomí, mentální retardace, těžká asociální porucha osobnosti nebo jiná těžká duševní nebo sexuální odchylka. Proto je možné, a v mnohých případech také velmi vhodné, pro tento čin přistoupit k uložení ochranného léčení podle ustanovení § 99 odst. 4 trestního zákoníku.

Mgr. Kristýna Valešová,
asistentka soudce

[1] KENNEDY, R. a kol. Témata psychoanalýzy II: libido, eros, perverze, exhibicionismus. Praha: Portál, 2002, s. 122 - 125

[2] ROOTH, F. G. Indecent Exposure and Exhibitionism. British Journal of Hospital Medicine, č. 38, 1971, s. 135 - 139

[3] HLAVINKA, P. Psychologie pro právníky. Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s. 157 - 184

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)